

КИРИЛ АПОСТОЛОВ СВЕТЛА

chitanka.info

Узрелите кестени се ронеха подобно цвят напролет и щом тупнеха върху плочника, бодливите обвивки разцъфваха, а лъскавите светлошоколадови топки с неправилна форма заподскачваха между краката на минувачите. Нерядко тези тежки, гладки и мазни още плодове стигаха чак на уличното платно и случеше ли се такъв кестен да бъде настъпен от крайчеца на автомобилна гума, той биваше изстрелван във въздуха със скоростта на шрапнел, не дай си боже да стоиш насреща.

И когато заминавах преди две години за чужбина, също беше есен, пъстра, слънчева, както сега, и зрелите кестени пак се ронеха по тротоарите с познатия отсечен звук — „Хро-уп!“

Транзитният автомобилен поток София — Атина бе спрял от червения цвят на единствения в градчето светофар и аз преминах на отсрещната страна. В дъното на неголемия площад, с водоскок по средата, се издигаше новата административна сграда на текезесето.

Колегите, както и очаквах, ме посрещнаха с викове, прегръдки и целувки. Едно от малкото преимущества на общите работни места е, че в случаи като моя можеш да разчиташ на другарските чувства на мнозина. Не виждах само Борислав, а и писалището му до прозореца бе тъй грижливо разтребено, сякаш до него с дни не се е доближавал човек. Колежката растително-защитничка, която сега седеше на моето някогашно бюро, проследи погледа ми и рече:

— Докато ти трупаше впечатления и знания в чужбина, приятелите ти растяха. Борислав вече е началство, главен агроном: голяма заплата, самостоятелен кабинет и тъй нататък...

Разбрал по безжичния телефон за пристигането ми, подир минута ето ти го самия главен агроном.

Така започна новият работен ден. А после... Всекидневие, което не се различаваше с нищо от онова преди моето заминаване. В познатото старо гнездо дори въздухът не бе загубил специфичния си мирис на пресъхнал явор, дървото, от което бяха изработени бюрата и шкафовете. Борислав идваше час по час при нас, нареждаше или се допитваше за едно-друго. И тих, тих, гласът му се не чува. Нима началническите еполети бяха поискали на всяка цена да си тури катинар на устата и да се пребори със своята необузdana експлозивност, заради която всички му викахме на прякор Борислав Буреносни. Навярно Борката вече не е и тъй прям, открит и честен,

както преди, защото ми се виждаше невъзможно съжителството на сегашната му деликатност и сдържаност с присъщата му открай време припряна откровеност. Да измениш на себе си само и само за да направиш крачка напред!... Приятелят си ли не съм познавал достатъчно добре, или две години наистина не са малко време, за да може човек като Борислав да се преобрази? Много бях любопитен да разбера доброволно ли е предоставил да му извадят предните зъби, с които по-рано хапеше, или тука имаше и нещо друго. От колегите си не научих нищо конкретно по този въпрос. Едно беше истина обаче — те не му завиждаха, както става при подобни случаи между съмишленици, не го мразеха, не го одумваха. Продължавах да го наблюдавам — и когато идваше в общата стая, и когато бяхме сами двамата. Прямотата и честността у него като че ли бяха добили по-окръглени форми, говореха с тих, благороден глас, а откровеността показваше бодлите си сред лабиринта от лошо и добро, хубаво и грозно, без да се натрапва на очите.

Един следобед двамата отидохме до парка да се поразходим. Есента бе в своята зрялост. От дърветата ни гледаха всички възможни цветове и междуцветия, на каквито тукашната южна природа е пребогата. Ниското керемиденочервено слънце огряваше листата едновременно отгоре и отдолу и те изглеждаха като да са прозрачни.

Говорехме за моите две години, прекарани в чужбина. Борислав вървеше крачка по-напред, вирнал огромната си лъвска глава, и както винаги със светъл костюм. Пролет, лете, есен, зиме той не сваляше от гърба си своите жълтеникавобежови костюми с жилетки от същия плат. Колегите коментираха тая негова пристрастеност като прищявка на жена му Виолета и единствен аз знаех, че не е така. Човек се облича според сезона, говореше често тя и убеждаваше мъжа си, че сивото или дори синьото по би му подходило на посребрените коси. Борислав обаче си имаше принципи. Промените, които открих у него след двегодишната ни раздяла, не бяха засегнали обличането му.

Не сетихме кога сме изминали облагородената част на парка. Бяхме се озовали под огромните куполи на яворите в края на града. Тия двадесетина великана, всеки заемащ по половин декар площ, бяха последните представители от някогашната дива яворова кория. На нейно място днешният цивилизован човек, моят съвременник, бе предпочел да създаде оразмерени лехички с трева и храсти, разделени

от асфалтирани алеи, които в горещите часове на деня излъчваха нетърпима смрад. Сега ние газехме в чистото, подрънкващо като пендари злато на есента и едва се чувахме.

Когато стигнахме мястото, откъдето всеки трябваше да поеме към дома си, Борислав най-неочаквано предложи да ме заведе у тях.

— Неудобно е — опитах да отклоня поканата, макар много да ми се искаше да видя Тони. Двамата с жена ми обичахме дъщерята на нашите приятели, колкото бихме обичали навярно собствената си дъщеря, ако с Елена можехме да имаме деца. — Виолета не знае — рекох, — ще я притесним. Друг път.

— Абе я тръгвай... Хайде де! България си има свой патент в тия работи, не признава етикета на Запада. За лошо или добро, не го признава, и туйто.

С Борислав и Виолета дружахме още от института. След като двамата се ожениха, аз често гостувах в дома им, а откак се яви Тони, станах нещо и като довереник на дъщеря им. Пред мене тя изповядваше неща, които не споделяше дори с майка си.

Виолета ни чакаше на стълбището.

— Видях ви от прозореца, като идвате. Ха добре дошъл, пътешественико наш — изчурулика тя и увисна на врата ми. Беше си все същото девойче от ония години — дребничка, слаба, весела, за разлика от мъжа ѝ — едър, силен и неповратлив като слон.

Пропуснаха ме да мина пръв напред, но несторил и две пълни крачки към антрето, бях принуден да отстъпя.

— Не бой се, не бой се — сподавеният кикот на Виолета подсказваше горе-долу какво е било изражението на лицето ми. — Светла е възпитан вълк, на добри хора не налита.

Влязохме в просторния хол. Кучето клекна пред синия екран на телевизора и веднага задряма. Разговорът ни беше отскоклив, за едно, за друго, за трето, но както и да го сучехме, все към ония стари-млади години се връщахме, като че ли нямахме друг живот и по-сетнешни спомени, които да могат да привлекат нашето внимание. Направи ми впечатление, че и вкъщи Борислав се държеше някак притеснено и мине, не мине, току погледне към кучето. Наистина, какво бе станало с него? Хайде в службата, началство, трябва да мери и приказката, и тона, но тук, в собствения си дом... Мъжът винаги е бил за това — да покаже мъжкото в себе си: да подвигне, да скръцне със зъби на тия

около него или дори само да се поокашля, ей тъй, за авторитет. Беше изключително привързан към Тони, едно малко негово копие, и за да прикрие тая своя слабост, от време на време я потупваше, като придружаваше побоя с канонада от строги бащини думи и съвети, които впрочем нямаха никакъв ефект, защото цената на тая строгост отдавна бе спаднала в очите на дъщеря му.

Борислав отиде да купи водка и в негово отсъствие реших да разбера истината.

— Какво сте направили с Борката? Не мога да го позная.

Виолета се затресе от смях. Зъбите ѝ бяха дребнички, заострени към върха, та усмивката ѝ приличаше на усмивката на катеричка.

— Тази работа я свърши нашата Светла — рече тя все така усмихната и посочи задрямалия пред телевизора ням наш слушател.

... Преди година им гостувал някакъв Бориславов братовчед, граничен офицер. Като чула, че идва направо от границата, Тони се лепнала за него, искала да ѝ разпразя за граничарските кучета.

— Макар отдавна да мина така нареченият пубертет, тя си остана сè същият детиняк, каквато я знаеш от по-рано — отклони се от своя разказ домакинята. — Мъжкарана, дето няма втора на света. Дай ѝ животни — кучета, котки... Просто необяснимо за едно съвременно дете.

— Казваш, съвременно. Да, съвременно, но с маица от селска кръвчица.

Виолета се замисли.

— Сигурно си прав. Всеки от нас носи в себе си своите прародители и след поколение-две, току-виж се пръкнал нов селянин. За някои изневиделица, а всъщност напълно закономерно. По тия въпроси биологията отдавна е наясно.

— И колкото по-дълго „пръкват“ у нас тия селски начала — допълних аз, — толкова по-добре и за нас самите, и за... България.

Заминал си техният роднина, а подир седмица — ето ти го пак, води едно грамадно куче, цял вълк, по-право вълчица, защото се оказало женско. Светла ѝ викали на заставата заради пъстрите очи и тъмнорезовия косъм.

— Като я гледаш, нали си заслужава името? Светла! — подвикна Виолета.

Чуло своето име, кучето отвори големите си жълти очи, после стана, отиде в антрето и клекна пред външната врата.

— Чака Тони — поясни домакинята. — Обикновено си идва по това време от училище.

Далечният Бориславов роднина разказал как при преследването на диверсантска група един от нарушителите стрелял от упор в главата ѝ, как после Светла месеци наред лежала в лазарета ни жива, ни умряла и когато отново станала на крака и всички в заставата тържествували, разбрало се, че е загубила обонянието си. Сами можете да си дадете сметка, рекъл офицерът, какво е граничарското куче без обоняние! То е все едно сляп художник или глух музикант.

Слушах с внимание историята на Светла, но тъй и не можех да го свържа с онова, за което бях попитал... Виолета ме погледна дяволито: защо ми разправя всичко това ли? Сега съм щял да разбера.

Двете, Светла и Тони, веднага се сприятелили и станали неразделни. Много усилия трябвало да положат те с Борислав, за да не допуснат поне да спят заедно. Тъй влязъл новият живот в техния дом, нов не просто поради увеличената численост на обитателите, а защото четвъртият член спомогнал да се променят обноските в семейството, онова, което е на повърхността и личи от пръв поглед... Един ден, прескочил за малко до вкъщи през обедната почивка, Борислав видял дете и куче прегърнати на спалнята, а стаята цялата обърната наопак. Пламнал, закрещял, както само той умее да крещи, вдигнал ръка... И тогава, настръхнала, увълчена, Светла скочила отгоре му и го притиснала до стената. Вечерта той отново подбрал дъщеря си, все за същото. Кучката, която до този час лежала в хола, нахълтала при тях в стаята и заръмжала диво. Тони прихнала да се смее, тя плачела, а Борислав, пребледнял като платно и посрамен, се измъкнал към кухнята. Имали още няколко такива случки и полека-лека се досетили каква е работата. Много трудно ли беше да разберем — стрелна ме Виолета с мъничките си жълтоподобни очета, — че крясъците и виковете за Светла са като червеното за бика... Животът вкъщи станал ад. Каквото и да предприемали, трябвало предварително да се съобразяват как ще реагира на това четвъртият член на семейството. А не дай си боже с нещо да не се угоди на Тони и тя почне да реве... Ще рипне Светла, ще заръмжи... Бдяла над дъщеря им като същинска майка. Видели, че така не може да се кара занапред, и повикали един

познат, за да отведе Светла. Но Тони научила за тъкмения от тях заговор, извела от дома тайно кучето и два дена не се прибрали вкъщи.

— Знаеш — завърши своя разказ Виолета, — Борислав по своему много обича дъщеря ни. И тъй като не можахме да озаптим детето, кучето озапти нас. Но ще ти кажа, за хубаво било. Говорим ли по човешки, дори когато сме ядосани — говорим! Престана ли Борислав да бие детето за щяло и нещяло — престана! Значи имало и такъв живот. А нима това е малко.

Външната врата хлопна. Погледнах към черджето в ъгъла — положила глава върху лапите си, Светла лежеше спокойна. И действително влезият не беше този, когото очакваше.

— Намерих.

Стиснал тънката шийка на шишето, Борислав размахваше бутилката във въздуха.

— Намерих! И то не каква да е, а „Столичная“.

На следващия ден пак не се видяхме с Тони, макар да бях отишъл нарочно заради нея. Излезли със Светла на разходка. После работата тъй ме завъртя, че и аз не намерих време да я потърся. Наближаваше края на зимата и един подиробед, когато в общата стая на специалистите бяхме останали двамата, Борислав сам ме заговори.

— Не идваш вече у дома...

— Защо, да не се е случило нещо?

— Не, но... Доколкото разбирам, имаме недоразумения със Светла.

— Със Светла?!

Той кимна мрачно.

Обещах да намина и още същата вечер, направо от службата, се отправих към тях. Времето нито зима, нито пролет — най-неопределените дни на годината, които могат да бъдат сравнявани единствено с прехода от есента към зимата, когато есента вече си е отишла, а зимата все още не е встъпила във властта си. Борислав и Виолета още не бяха си дошли от работа. Отвори ми самата Тони. Покани ме да вляза, но без оная спонтанна и непринудена радост, с която ме е посрещала друг път. Лицето ѝ беше бледо, с изписана върху него сериозност и съсредоточеност, каквито никога не са ѝ били присъщи. От малка, та и досега тя винаги е била едно голямо глезено дете, свикнало да му угаждат на капризите. Борислав все се стареше

да бъде строг и на висота дори в безпределната си обич към нея, но понеже бе напълно скаран с педагогиката, плодовете на тази строгост се оказаха съвсем различни от очакваните.

Двамата влязохме в стаята и там Тони ми разказа за възникналите напоследък усложнения помежду им.

Всичко започнало в деня, когато Анелия си позволила да надрънка пред целия клас куп обиди за тях с Мишо. За да не даде повод за нови подигравки, тя напуснала компанията с гордо вдигната глава и щом излязла от училищния двор, се разридала... Светла, както винаги, я чакала в антрето. Но този път не спряла при нея да я погали. Запратила омразната чанта някъде в ъглите и се бухнала с рев на канапето. Не помнела колко я е държала тая глупава нейна истерия, когато на външната врата почнало да се звъни настоятелно — две къси позвънявания и едно дълго, две къси и едно дълго... Техният сигнал — на нея и Мишо. Отворила и със сълзи на очи се хвърлила в обятията му. За пръв път ѝ се случвало подобно нещо. Та те с Мишо не се били и целували още, макар цялото училище да ги виждало постоянно заедно. Стояли така прегърнати, на никого не минавало през ум за кучето. Сепнало ги дивото му ръмжене и чак тогава се отдръпнали. Като мятала нервно опашка наляво-надясно, Светла прицелвала огнения си поглед в Мишо и продължавала да ръмжи. Това ги изненадало много. Та веднъж и два пъти ли Тони ги е оставяла сами. По цели часове Мишо я е разхождал за каишката из парка и по улиците. Винаги се е държала дружелюбно с него. Какво ѝ бе станало сега. Откъде у нея тая злост и омраза към приятеля ѝ.

Следвани зорко от Светла, двамата минали в хола и седнали далеч един от друг. Кучето постепенно се успокоило, а подир час го видели и да дреме.

Времето било слънчево, топло и решили да излязат до парка — хем да поразходят Светла, хем да изпробват новия нашийник.

Южнякът, влажен и мек, размитал грижливо асфалтираните алеи, галел увяхналата ланшна трева, люлеел голите клони на яворите и платанусите. Светла тичала по наскоро разкопаните парцели. Докато гледала щастливата ѝ игра, Тони се върнала мислено към деня, когато техният далечен роднина, офицерът от границата, я довел у дома им, после си спомнила за първите разправии с баща ѝ и настъпилия накрая мир, от който, естествено, тя имала най-голяма изгода, защото никой

вкъщи вече не смеел да я малтретира и съди за каквото и да е... Светла продължавала да галопира по изпърхналата топла земя с широко отворена уста и изпъната назад опашка. Двамата я следвали мълчаливо и само когато разстоянието помежду им се увеличавало много, Тони извиквала тихо името ѝ. Изненадано от неочакваната кротост в гласа ѝ, кучето спирало и изчаждало да го настигнат. Сетне всичко почвало отначало, докато строгият глас и командата „спри!“ не заковавали отново краката му в рохкавата пръст.

Радостта от дългото преследване неусетно завладяла и тях и когато седнали на една пейка да си починат, в очите им греела сладостта от топлата умора. Мишо протегнал плахо ръка и я прегърнал през раменете. В същия миг само на една крачка пред тях спряла Светла, любеща и предана както винаги, но и неспокойна за нещо. Станали и отново се впуснали в надпревара — тя напред, те след нея. Някакъв провиснал клон съборил фуражката на Мишо, Тони я грабнала моментално и побягнала още по-силно, надавайки радостен вик. Мишо — подире ѝ. Не че не можел да я настигне веднага, можел, но навярно и на него тая гонитба му доставяла удоволствие както на нея, та не бързал да го стори. Най-после задъхана, останала без душа, тя се сгромолясала в една разкопана леха. Мишо се препънал и връхлетял отгоре ѝ. Двамата още лежали на земята и се гледали замаяни, когато изневиделица изскочила Светла и се хвърлила върху Мишо. В първия миг ѝ дошло наум да вика за помощ, ала гласът ѝ стигнал колкото да изшепти: „Пусни! Пусни!“ Звярът разхлабил железната си захапка, изправил глава и тогава тя видяла кръвта...

Притичали хора. Някой отворил дума за бяс и че е нужна инжекция. Двама мъже подхванали пострадалия и го отвели в здравната служба. Светла стояла посред живия обръч неспокойна, възбудена, а погледът ѝ се стрелкал по лицата на непознатите с омраза и страх. „Вижте, вижте как ни гледа! Същински хищник! — говорела възрастна жена. — И защо им разрешават на такива... Сигур чакат да стане нещастieto, че тогава да вземат мерки.“ Тони опитала да им обясни, че Светла е служила на границата и е по-умна от човек, но озлобените хора не пожелали дори да я изслушат.

В това време пристигнало някакво дребничко старче с тояга в ръка. Приближило свойски до Светла и я погалило по главата, Тони разказала и на него историята на кучето. Непознатият ги извел

настрани от кръга и щом тримата останали насаме, рекъл тихичко и приветливо: „За днеска стига разходка. Хайде, прибирайте се. Хората имат право. С такива животни шега не бива.“ После попитал за името и като чул „Светла“, възкликнал: „Хубаво име! И какви живи пъстри очи. Същински сврачи яйца.“ Махнал с ръка и потънал зад близките храсти.

Двете тръгнали към дома. Светла пристъпвала бавно и някак гузно. Нито веднъж до вкъщи не пожелала да издърпа каишката, нито отговаряла на закачките на другите кучета, сякаш чувствувала вината си.

— Това е — заключи Тони с разколебан глас. — Оттогава измина близо месец. И сега уж всичко е наред...

— Но не съвсем, нали?

— Да.

— А Мишо?

— Драскотини, дребна работа. Оздравя напълно.

— За друго питам. Той все така ли дохожда?

— Не.

— Значи Светла не е престанала да те ревнува от него.

Девоичето кимна неопределено с глава, сякаш нямаше и понятие от това, което исках да кажа.

— И не се срещате с него?

— Как? Нали Светла...

— Грещиш. Ако смяташ, че Мишо е момчето, което най ти допада, не бива да го отблъскваш само заради нейната привързаност. Има хиляди начини двамата да се виждате без нея, за да не я дразните.

Този път Тони като че разбра думите ми съвсем правилно и отведнъж всичките съмнения, тровили душата ѝ през последните седмици, се разсеяха подобно пролетна мъгла.

— Ами да, ти си прав. Каква глупачка съм била — извика с весел звънлив глас и изтича да донесе нещо за почерпка.

Светла скочи от фотьойла в ъгъла, нейното любимо място, и я последва към кухнята.

И така подир моята намеса работите между тримата влюбени като че се оправиха. Е, сега Тони трябваше да отделя двойно повече часове на своите приятели — веднъж за Светла и отделно за Мишо. Тъй е по целия свят, любовта иска жертви и време. А времето, както и

да го въртиш, е едно и за делник, и за празник, все по-рядко и по-рядко човек можеше да завари Тони вкъщи, седнала над учебниците. И резултатите не закъсняха: започнаха домашните дискусии заради успеха. Ала и това не трая дълго. Много скоро нещата взеха друг ход, и то благодарение на едно кратко гостуване на Бориславовия братовчед, началника на близката гранична застанa.

Нека преди туй обаче кажа няколко думи за новото, което открихме у нашата Светла. Първа бе забелязала това Тони. Когато отидох един неделен ден у тях, тя ме замъкна в кухнята, затвори вратата, за да не влезе Светла, и зашепна, сякаш се страхуваше някой да не ни чуе.

— Знаеш ли, нещо става с нея. От една седмица не е на себе си. Всеки път, когато се връщам от разходка с Мишо, тя идва при мене и душка, душка... После вдигне глава, та ме погледне в очите и току заръмжи. Като че ли разбира с кого съм била и е недоволна.

Нямах кой знае какви познания за животните, но разказът на Тони ме впечатли много. Още повече всички знаехме, че Светла е загубила обонянието си на границата и само поради тази причина беше тук. Побързах да се убедя в онова, което чух. Тя клечеше пред вратата. Явно, чакала ни е. Щом ме видя, приближи до мен и почна да ме обдушва с издути потръпващи ноздри — дрехите, ръцете, — даже направи опит да улови дъха ми. И го правеше така съсредоточено, като че ли й доставяше удоволствие да вдишва на широки глътки чуждата миризма. Наистина нещо ново за нея. Откъде идеше то и на какво се дължеше, щяхме да разберем едва след посещението на граничаря. Но преди това две думи за Борислав. Читателят вече знае, че той още от самото начало не любеше твърде много кучето. А последните му привички съвсем го отблъснаха.

— Ако няма да се върне, бих я завел някъде далече... и да върви по дяволите. Тони си развали успеха заради нея.

Опитах се да му внуша, че е излишно да предприема каквото и да е. Все едно, рекох, тя пак ще си дойде. Само дето ще се смразиш с Тони. Не смятах, че съм го убедил напълно, но междувременно се яви някогашният стопанин на кучето.

Случи се привечер. Тъкмо си тръгвахме с Борислав от службата, когато някой почука на вратата. Влезе висок мършав човек с униформа на граничен офицер.

— Бях до комендатурата, пък си викам, чакай да навестя братовчеда.

Не бях го виждал никога, но веднага ми текна кой може да е. Докато отивахме към близката пивница да се почерпим, Борислав разказа накъсо за новите привички на Светла. Офицерът слушаше с необикновено внимание и накрая предложи, вместо в кръчмата, да го заведе у дома.

Тони и Светла току-що си бяха дошли от разходка. В първия миг кучката като че се изненада от тази среща. Но щом капитанът произнесе името ѝ, тя отпусна уши и зъбите ѝ лъснаха в приятелска усмивка. Сетне пристъпи доверчиво до него, обдуши го отвсякъде с особена наслада и близна токата на колана му. Оттук нататък не се отдели от него. Сякаш ние вече не съществувахме. Капитанът поиска от Тони да разправи някои подробности около промяната и накрая заключи:

— Допускам, че си е възвърнала обонянieto, но за да сме сигурни, трябва да я подложим на нещо... като изпит. Ето каква е работата. Аз ще изляза, все едно че си отивам. Щом кръшна зад ей онзи ъгъл на улицата, изведете Светла на двора и я пуснете. Ти остани тук — обърна се към Тони. — Силно е привързана към тебе, та може и да не тръгне да ме издирва, ако си там.

Както ни заръча, тъй и направихме. Когато опънатата му фуражка изчезна зад ъгъла на съседската къща, ние изкарахме Светла на двора. Отначало тя изглеждаше обърквана, сякаш недоумяваше какво трябва да прави. Много исках да ѝ помогна, като извикам: „Дири!“ Но подобна команда не влизаше в предварителните сметки. Затова си затрях. След известно суетене, пресичайки няколко пъти плочестата пътека, по която бе минал граничарят, най-после Светла влезе в дирята, изскимтя жално и като изстреляна полетя към улицата.

Ние останахме да чакаме на двора. Отгоре слезе и Тони. Бяха изминали пет минути, когато видяхме Бориславовия братовчед да прескача стобора на съседите. В същото време от далечния край на градината, галопирайки по следите му, се зададе Светла. Двамата нахълтаха в двора при нас почти едновременно. Още задъхан от продължителното тичане, офицерът сграбчи с две ръце главата на кучето и почна да го целува.

— Здрава, здрава! — викаше той на пресекулки. — Нищо й няма. Отново може да издирва.

— Чичо, наистина ли е оздравяла? — попита щастлива Тони.

— Да, момичето ми. Напълно. Вече може да се върне към някогашната си служба.

Тя го погледна изумена.

— Как... да се върне.

Намеси се Борислав, който отдавна чакаше тоя час.

— Ами да. Светла не е обикновено куче. Тя е войник. И като всеки войник трябва да си бъде на поста. Вече няма причини да не си бъде на поста.

— Но на нея тука ще й бъде по-леко и по-добре.

— Вярно е, че тука ще й бъде по-леко — усмихна се капитанът. — Но на нея трудът не й тежи. Свикнала е. Виждаш ли как живо святкат очите й. Тази малка следа, моята следа, я върна към някогашния напрегнат, но интересен живот.

— Сигурна съм, че тя няма да иска да дойде — държеше на своето Тони. — Дори насила да я закарате, знам, пак ще се върне при мен.

— Беше най-работното ни куче — взе да си припомня Бориславовият братовчед. — Працахме го все на най-отговорните акции. Не знаеше умора. Не хитруваше. Не клинчеше, както ги има някои. А усетът й — безпогрешен... С такава мъка се поделихме навремето с нея. Всички от заставата жалеха, като че ли човек си отиваше от нас.

Светла го гледаше право в очите, сякаш разбираше, че говори за нея.

— Млада е. Силна е. Може още толкова да даде на заставата.

И като погали кучето между ушите, додаде с известна тъга:

— Е, аз да тръгвам.

— А Светла? — застана нащрек Тони.

— Знаем ли?

— И тъй, и тъй, тя няма да иска.

— Е, щом си толкова сигурна, да я оставим сама да реши. Искаш ли?

— Добре — съгласи се веднага девойката, защото беше убедена, че кучето ще предпочете нея пред тази далечна, загубена сред горите

застава. — Но как?

— Много просто — усмихна се офицерът. — Аз ще си тръгна, а тя — ако иска да дойде с мен, ако иска да остане при теб. Само за едно ще се спазарим предварително: няма да я уговаряме. Нито ти, нито аз. Сама да реши.

Като каза това, той си взе довиждане с всички и излезе на улицата, без да поглежда назад.

Светла продължаваше да си стои на старото място, но в големите ѝ светложълтеникави очи вече го нямаше онова радостно и щастливо безгрижие отпреди малко. Сега тя стрелкаше неспокойно поглед ту към улицата, където още се виждаше гърбът на някогашния ѝ началник, ту към хората около нея. И непрестанно предеше с уши. А от гърлото ѝ на пресекулки, на пресекулки излизаше тихо, сподавено скимтене.

Гледах кучето, този отколешен приятел на човека, и се питах какво ли може да изпитва в състояние като сегашното. Способно ли е да чувства, да се раздвоява. Или това е привилегия само на хомо сапиенс, съществото, което първо и единствено засега е успяло да надвие обикновеното животно у себе си благодарение на труда и необикновената воля да бъде на всяка цена господар на всичко, което го заобикаля. Винаги съм смятал, че е вярно по-скоро второто. Този ден Светла ме накара да коригирам становището си и да го обявя за остаряло. Явно разстоянието животно — човек не е толкова голямо, колкото си мислят някои от нас, нито преходът между тях е чак толкова рязък, че да не си приличат по нищо. В очите на Светла аз прозрях човешка мъка. Това беше мъката от раздвоението между две любви, раздвоение на обичта между двама. Тя плачеше. Стоеше неподвижна и плачеше. Все пак, когато трябваше да се раздели с единия, а този един, за голямо съжаление, беше нашата Тони, тя го направи с достойнство и с истинска благодарност за привързаността ѝ.

Щом другият изчезна зад тъгъла на съседската къща, тя престана да плаче. Изляз и замря в очакване. Изглежда, решението беше взето. След това приближи до своята приятелка и завря муцуна под мишницата ѝ. Сякаш искаше да се надиша в изобилие от нейната миризма, та по-дълго да я носи в себе си. Сетне отскочи рязко, почти уплашено. Може би от страх да не се разколебае. Погледът ѝ потъна в пространството, където за последен път се мярна опънатата периферия

на офицерската фуражка, и като изви тялото си натам, затича на големи скокове, без нито веднъж да обърне глава назад.

Борислав имаше навик да сумти, когато е особено доволен.

Към Тони тъй и не ми достигна кураж да погледна в тоя час.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.